

ČINNOST LETECTVA A PROSTŘEDKŮ PVOS V POČÁTEČNÍM OBDOBÍ VÁLKY

Major František Polakovič

Úvod

Je známou skutečností, že buržoasní vojenská věda v současné době rozvíjí a uvádí do praxe teorii globální letecké atomové války za předpokladu rozsáhlého použití zbraní hromadného ničení, s maximálním využitím momentu překvapení, při čemž rozhodujícím činitelem má být letectvo a bezpilotní prostředky vzdušného napadení.

Vojenští teoretikové Západu při rozpracovávání otázek počátečního období války podtrhují nutnost rychle vybojovat nadvládu ve vzduchu jako základní předpoklad pro vedení globální války.

Americká strategie počítá s tím, že počáteční období války, jehož délku někteří teoretikové odhadují na 10 až 12 dní, bude rozhodujícím obdobím války, která v podstatě rozhodne o vítězství nebo o porážce.

První překvapivý vzdušný úder, který může mít několik údobí, má postupně ochromit provoz na všech hlavních letištních uzlech, ochromit činnost důležitých hospodářských a politických středisek státu a hlavních komunikačních uzlů. Tento úder má postupně přejít v operace o vybojování a udržení nadvlády ve vzduchu. Postupně opakované údery na dříve napadená letiště za použití raket a napalmových pum, jakož i další údery na nově zjištěná a obsazená polní letiště mají donutit letectvo protivníka operovat ze stále se zmenšujícího počtu letišť, která se pak stanou hlavním objektem zničujícího úderu atomovými zbraněmi.

O některých těchto vyslovených názorech amerických vojenských odborníků mohou být rozličná mínění. Nutno však přiznat, že překvapivý a mocný úder provedený současně letectvem a bezpilotními prostředky vzdušného napadení na široké frontě a do značné hloubky dává za použití zbraní hromadného ničení reálné předpoklady k tomu, aby byla obranyschopnost napadeného vážně ohrožena. Je logické, že stupeň ohrožení bojovnosti bude záviset na připravenosti napadeného k zmaření překvapivého úderu zamýšleného protivníkem, při čemž rozhodujícím činitelem bude připravenost letectva a prostředků PVOS, protože u nich bude nejen těžiště aktivní činnosti směřující k zmaření překvapivého úderu, ale budou také jedněmi z prvních cílů letectva útočníka a jeho bezpilotních prostředků vzdušného napadení.

Nadřazenost vzdušných sil nade všemi ostatními druhy vojsk kapitalistických armád a hlavně očekávaný rozhodující účinek jejich úderu v počátečním období války přímo určují cíl a úkoly pro vlastní letectvo a prostředky PVO. Tímto cílem bude: aktivní a rozhodnou činností zmařit nebo podstatně snížit účinek překvapivého úderu nepřátelského letectva a bezpilotních prostředků vzdušného napadení.

Je známo, že použitím a kombinací nukleárních zbraní se zbraněmi chemickými a biologickými je možno dosáhnout velkých účinků. To prakticky znamená, že dnes jediný letoun nebo bezpilotní prostředek je pro napadeného právě tak nebezpečný, jako byl dříve celý svaz bombardovacích letounů. Z toho plyne, že je nutno vést aktivní a důsledný boj s každým jednot-

livým letounem nebo bezpilotním prostředkem. V současných podmínkách je splnění tohoto úkolu velmi složité. Skutečnost, že rychlost a dostup letounů předstihují možnosti protiletadlového dělostřelectva, že vlastnosti většiny bezpilotních prostředků předstihují vlastnosti stíhacích letounů a že rychlosti bombardovacích letounů téměř dosahují rychlosti stíhacích letounů, zvyšuje význam především vedení aktivních způsobů boje a neobvykle zvyšuje význam provedení včasných úderů vlastního letectva.

Bylo by však neodpustitelnou chybou, kdyby zdánlivé snížení možnosti vedení úspěšného boje stíhacího letectva a protiletadlového dělostřelectva s prostředky vzdušného napadení vzbudily v nás pocit bezmocnosti. Bezmocný by byl opravdu ten, kdo by chtěl s novou technikou bojovat starým způsobem nebo se starou, po případě zastaralou technikou bojovat novým způsobem.

Je jisté, že útočníkovi napomáhají v jeho snaze provést překvapivý úder okolnosti, které se zdají za určitých okolností i výhodné.

Je to především znalost života důležitých středisek a objektů napadeného, které se pro svůj ráz jen těžko dají utajit, jako na příklad průmyslové objekty, komunikační centra, letiště, dále pak možnost volby úderu v podmínkách pro něho nejvýhodnějších.

Výhodou pro útočníka, zvyšující moment překvapení, bude i použití takových forem a způsobů boje, které napadený dosud nezná, jakož i použití nových bojových prostředků.

Má-li letectvo a prostředky PVOS úspěšně splnit svoje úkoly, musí být již v míru prováděna opatření, která uvedené výhody snižují na nejmenší míru. Která jsou to opatření?

1. Opatření vlastního letectva a prostředků PVO směřující k zmaření překvapivého úderu nepřátelského letectva

Předpokladem pro provádění nutných a především konkrétních opatření je nepřetržitě sledování činnosti nepřítele a včasné vyhodnocování jeho zámyslu.

Přípravy k válce možno charakterisovat jako souhrn všech postupně prováděných politických, ekonomických a vojenských opatření imperialistických států, směřujících k vytvoření a udržení výhodného poměru sil a vojenskoekonomického potenciálu. Dosažení těchto cílů si vyžaduje určitý zákonitý proces, který lze ve všech jeho obdobích s určitou omezenou, avšak postačující přesností trvale sledovat a vyhodnocovat.

V provádění příprav po stránce vojenské vystupuje do popředí nutnost nepřetržitě sledovat a vyhodnocovat připravenost letectva a bezpilotních prostředků vzdušného napadení jakožto základních prostředků nutných k provedení překvapivého úderu v širokém měřítku.

Stejně důležité je i sledování výroby, vytváření zásob a skladů zbraní hromadného ničení, po případě jejich přísun na možné válčiště. Dále je nutno zaměřit pozornost průzkumu

- na změny v organizaci, výzbroji, taktice a dislokaci letectva a bezpilotních prostředků vzdušného napadení (u bezpilotních prostředků vzdušného napadení nutno velkou pozornost věnovat stupni připravenosti především dálkových řízených střel, protože ty mohou zasahovat cíle ve značných vzdálenostech bez provedení rozsáhlých přesunů);

- na sledování výstavby letišť a příprav opatření pro PAO a PCHO na nich (přípravy PAO a PCHO budou jistě důležitým ukazatelem příprav, protože protivník počítá s oboustranným použitím zbraní hromadného ničení);
- na sledování výstavby naftovodů a skladů LPH;
- na vyhodnocování rozmístění pojítek a radiolokačních prostředků a na sledování jejich činnosti.

Důležitými podklady pro plánování činnosti bombardovacího, bitevního a průzkumného letectva budou kromě zpráv agenturního, radiového a radiolokačního průzkumu hlavně údaje o cílech získané již v míru (především údaje o letištích).

Při hodnocení použitelnosti nově získaných zpráv bude hlavním měřítkem především včasnost jejich dodání a přesnost údajů.

Bude-li ze získaných zpráv a informací sousedů zjevné, že se nepřítel připravuje k ozbrojeným akcím, bude naším hlavním úkolem zabránit nepříteli v provedení překvapivého úderu a provést co nejdříve základní opatření k snížení účinku jeho úderu.

Tato opatření jsou:

- zabezpečit vysokou bojovou pohotovost letectva a prostředků PVOS k odražení náletů, po případě k provedení předstihujících úderů;
- včas připravit a s maximálním utajením vyvést letectvo a radiotechnické prostředky zpod ničujícího úderu;
- zabezpečit vysokou účinnost bojového zabezpečení (PAO, PCHO, PBO, maskování, rušení velení);
- zabezpečit velení letectvu a prostředkům PVOS i za radiotechnického rušení;
- zabezpečit schopnost a účinnost průzkumných prostředků;
- včas vytvořit podmínky pro materiálně technické zabezpečení.

Vysokou bojovou pohotovostí letectva k odražení překvapivého úderu nutno rozumět kromě připravenosti svazků a útvarů k zaujetí pohotovosti po vyhlášení poplachu také všechna opatření, která umožní provést rychlý a utajený manévry a zabezpečí včasnou bojovou použitelnost letectva při ničení nepřítelů ve vzduchu i na zemi.

Základním předpokladem pro vyvedení letectva zpod úderu je dostatek záložních letišť. S počtem letištních ploch velmi těsně souvisí i otázka jejich kvality a připravenosti v průběhu celého roku a za všech povětrnostních podmínek.

Při vyvedení letectva zpod úderu je nutno zachovat tyto zásady:

- operační rozmístění letectva po provedení letištního manévru musí poskytovat výhodné podmínky pro velení letectvu, pro plnění jeho nastávajících bojových úkolů a pro materiálně technické zabezpečení;
- letištní manévry je nutno provést co možná teprve až před samým úderem, aby nepřítel neměl možnost včas zjistit nové rozmístění, a spojit jej s rozptýlením bojové techniky (odstranit nahromadění techniky — letecký pluk na 1 až 3 letiště);
- vyvedení letectva musí být provedeno s maximálním utajením;

- sestavu stíhacího letectva volit tak, aby po vyvedení mohlo na hlavní vzdušné operační směry zasáhnout až 75% všech sil a aby sestava poskytovala výhodné podmínky pro činnost proti bezpilotním prostředkům vzdušného napadení a nízko letícím cílům;
- sestavu bombardovacího letectva volit především se zřetelem na nejmenší zranitelnost, to znamená v prostorech, kde má většina sil stíhacího letectva nejvýhodnější podmínky úspěšného zásahu, dále se zřetelem na směry (prostory) pravděpodobné činnosti a na místě neposledním se zřetelem na utajenost rozmístění a možnosti materiálně technického zabezpečení.

Nejvhodnější doba k vyvedení letectva z područí

Při rozboru této otázky je nutno vycházet především ze skutečnosti, že má-li přinést překvapivý úder nepřítele očekávané výsledky, musí být proveden na předem známé cíle. Takovými cíli jsou bezesporu mírová letiště.

Manévrem, který bude spojen s rozptýlením letectva (na příklad letecký pluk bude včas umístěn na dvou letištích), a vybudováním sítě klamných letišť, dosáhneme nejen změny polohy těchto cílů, ale také zvětšení jejich počtu. Budou-li tato opatření provedena ve správnou dobu, nedovolí nepříteli provést úder bez zjištění nového rozmístění letectva, což si v každém případě vyžádá určitou dobu. Proveďte-li nepřítel úder bez zjištění nového rozmístění letectva (i za předpokladu znalosti polohy většiny záložních letišť), nemůže dosáhnout při prvním úderu očekávaného výsledku, čímž umožní vlastnímu letectvu provést účinný odvetný úder. Uvedu příklad:

Předpokládejme: na území státu obránce je na příklad 25 až 30 mírových letišť (nepříteli známých);

- pro manévr letectva je připraveno dalších 25 až 30 záložních letišť (nepříteli známých jen zčásti);
- v době před provedením úderu je v činnosti 20 až 25 dobře připravených klamných letišť;
- uvedený počet letišť (mírových i záložních) dovoluje provést manévr letectva tak, že většina leteckých pluků je rozmístěna průměrně na dvou letištích;
- 30% sil stíhacího letectva je v pohotovosti čís. 1;
- bombardovací, bitevní a část stíhacích letounů je rozptýlena v prostoru letišť;
- nepřítel zamýšlí při prvním úderu proti letectvu rozmístěnému na našem území použít na př. 25 atomových pum (nebo řízených střel s atomovou náplní);
- nepříteli se podaří včas zjistit přibližně 30% obsazených letišť.

Za uvedených podmínek při provádění soustředěného úderu nepřítelem bude část stíhacího letectva bojovat s nepřátelským letectvem ve vzduchu. Předpokládejme, že z 25 atomových pum nepřítele bylo na určené cíle shozeno 21 pum (4 nosiče atomových pum byly zničeny, odrazeny nebo poškozeny zásahem stíhacího letectva, protiletadlového dělostřelectva a protiletadlových řízených střel).

Z 21 shozených atomových pum dopadlo 13 na obsazená letiště, 5 na neobsazená letiště a 3 na klamná letiště. Za těchto podmínek by na vlastních letištích bylo zničeno a poškozeno přibližně 60 až 70 letounů (30% stíhacího letectva je ve vzduchu, na letištích jsou 1 až 2 letky — rozptýlené).

Přestože uvedené ztráty jsou značné, nutno přiznat účinnost provedení manévru a rozptýlení letectva, protože by výbuchem onoho počtu atomových pum (21) na plně obsazených letištích nepřítel dosáhl zničení a poškození mnohem většího počtu letounů. Přibližným výpočtem dojdeme k číslu 180 až 220 letounů, což je o 200% více.

Nejúčinnější bude proto vyvedení letectva, které provedeme časově až před samým provedením úderu nepříteli. K provedení manévru, který bude časově nejblíže k době úderu nepříteli, by bylo výhodné mít dostatek takových zpráv o činnosti a přípravách nepříteli, z nichž je možno vyhodnotit nejen ráz a cíl příprav, ale i přibližnou dobu zamýšleného úderu. Počítat s tím, že bychom včas získali dostatek podobných zpráv, v žádném případě nesmíme, protože nepřítel využije všech prostředků, aby co nejvíce utajil své přípravy.

V počátečním období války bude obtížné ze získaných zpráv včas vyhodnotit především zamýšlenou dobu úderu. Je proto za těchto podmínek základním a nejdůležitějším úkolem udržovat letectvo a prostředky PVO ve vysoké bojové pohotovosti. Vysokou bojovou pohotovostí vytvoříme podmínky nejen pro ničení nepřátelského letectva a bezpilotních prostředků vzdušného napadení, ale také vytváříme podmínky pro nejvýhodnější vyvedení letectva zpod úderu, protože stíhací letectvo může po odražení prvního úderu nepříteli přistát na připravených záložních letištích (viz příloha 1).

Důsledným prováděním tohoto způsobu

- způsobíme nepříteli citelné ztráty ve vzdušných bojích, čímž v každém případě podstatně snížíme účinek jeho úderu a snížíme jeho možnosti při provádění dalších úderů;
- prostředky ničení určené pro bojovou techniku nesplní svůj účel v plném rozsahu, protože většina stíhacího letectva bude v době úderu ve vzduchu;
- dosáhneme nového rozmístění vlastního letectva.

Budou-li vytvořeny podmínky pro provedení předstihujícího úderu vlastního letectva proti nepřátelskému letectvu a bezpilotním prostředkům vzdušného napadení, bude výhodné uskutečnit letištní manévr přistáním po provedení úderu (viz příloha 2).

Nutno však opět připomenout, že rozsah manévru letectva při vyvedení zpod úderu bude omezen především nedostatkem schopných záložních letišť. Podstatné zlepšení v tomto směru možno očekávat v budoucnosti, bude-li uspokojivě vyřešena otázka zkráceného vzletu a přistání letounů, a to na ploše ne delší než 800 m. Záložních ploch uvedených rozměrů je na našem území poměrně velký počet, takže by bylo možno po této stránce provádět letištní manévr a rozptýlení letectva téměř neomezeně. Otázka podstatného zkrácení vzletu a přistání se s hlediska účinného vyvedení letectva zpod úderu jeví jako otázka životně důležitá, protože by uvedené zkrácení vzletu a přistání vytvořilo nejen podmínky pro rozsáhlé vyvedení

letectva zpod úderu, ale umožnilo by také rozptýlit letectvo do takové míry, která by nepříteli téměř vzala možnost hospodárního použití atomových zbraní proti našemu letectvu.

Podmínky, za kterých by bylo možno provést předstihující úder vlastního letectva, nebudou v tomto článku rozbírány. (Cíle úderu — viz příloha 3.) Dobře organisovaný a s překvapením provedený předstihující úder se zdá nejúčinnějším aktivním způsobem bojové činnosti.

Bude-li manévru letectva proveden kterýmkoli z uvedených způsobů, po případě způsobem jiným, nutno věnovat velkou pozornost otázkám utajení manévru.

Vzdušné přesuny, po případě i přehrazování je třeba provádět především v hluchých prostorech radiolokátorů nepřítelů. Manévru letounů přistávajících na nových letištích třeba zaměřit na klamná letiště. Důmyslně volená síť klamných letišť bude proto mít nemalý význam a důmyslné provádění činnosti na klamných letištích bude podstatnou částí operačního maskování.

Zásobování letectva v počátečním období války

K zabezpečení bojové činnosti letectva po vyvedení zpod úderu jeví se nejdůležitější otázkou zásobování pohonnými hmotami. Způsob zásobování leteckými pohonnými hmotami pomocí železničních transportů, který je dosud brán v úvahu, byl by v počátečním období války těžko možný. Je proto nutno počítat s jinými způsoby doplňování. Jedním z nich je propojení hlavních skladů leteckých pohonných hmot s prostory pravděpodobně největší spotřeby pomocí potrubí. Rozsáhlost sítě potrubí vyžaduje, aby vývoj byl zaměřen na vysokotlaké pružné hadice z umělých textilních hmot, protože by náklady na výrobu dosavadního ocelového potrubí v tomto měřítku byly obrovské.

Pro ukládání pohonných hmot v poli je třeba vyvíjet silonogumové nádrže malé transportní váhy. Při řešení otázky zásobování pohonnými hmotami nesmí být opominuta ani možnost přepravy pomocí vrtulníků. Na příklad několikaúčelový vrtulník by mohl pomocí uvedených silonogumových nádrží přepravit až 10 t leteckých pohonných hmot, což znamená, že by skupina 20 vrtulníků mohla při 3 až 4 koloběžích (za 24 hodin) zásobit celou stíhací divisi na vzdálenost až 200 km.

Zabezpečit činnost letectva ostatními druhy materiálu v době po jeho vyvedení zpod úderu je možno včasným vytvořením zásob v prostorech záložních letišť.

Prostředky radiotechnických vojsk (RTV) vyvádět podle předem připraveného plánu, při čemž je třeba dodržet tyto hlavní zásady:

Ještě před možným napadením nepřitelem vyvést na záložní stanoviště za naprostého utajení část prostředků RTV. Přesun musí být proveden rychle a v etapách s přihlédnutím na dostatečné zabezpečení jak průzkumu vzdušného prostoru, tak i navedení stíhacího letectva v době tohoto přesunu.

Po ukončení celého manévru bojovou činnost radiotechnických prostředků řídit tak, aby maximální počet radiolokátorů (radiotechnických hlásek) zůstal před nepřitelem utajen.

Na zabezpečování manévru RTV i bojové činnosti po jeho provedení budou mít největší vliv spojovací možnosti vojsk. K tomuto účelu zdá se výhodné ze současných pojítek použít zejména směrových pojítek, která svými vlastnostmi nejlépe vyhovují k rychlému organisování spojení a utajení činnosti.

Jeví se výhodným zabezpečovat navádění stíhacích letounů jednak radiolokátory přidělenými stíhacím plukům, jednak radiolokátory jedné nebo více radiotechnických hlásek nejbližších tomuto stíhacímu pluku za předpokladu spolehlivého spojení mezi nimi.

Protože současný stav bojové techniky nepřítele v oboru radiolokace mu nepochybně umožňuje poměrně přesné zjištění dislokace radiotechnických prostředků, a to v krátké době, je nutno, aby RTV i nadále v průběhu boje provádělo určité přesuny. Tyto přesuny musí být tak organisovány, aby RTV mohlo vždy plnit hlavní úkoly, t. j. provádět nepřetržitý průzkum vzdušného prostoru a zabezpečit navedení stíhacích letounů na nepřátelské cíle.

Radiolokační systém je však možno co nejdéle před nepřítelem utajit i správným taktickým využíváním radiotechnických prostředků, t. j. zapínat jen nejnutnější počet radiolokátorů, dostatečný k zvládnutí dané vzdušné situace.

Základem úspěšného plnění bojového úkolu jak během manévru, tak i za bojové činnosti je správná a nepřetržitá součinnost RTV s jinými složkami PVOS, se složkami PVO vojsk, RTV frontu a dokonalé využití průzkumných výsledků odposlechové služby a protiradiotechnických prostředků vyšších velitelství.

Podmínky boje v počátečním období války kladou na výzbroj radiolokační techniky tyto požadavky:

- mít k dispozici přístroje s širokým frekvenčním pásmem s možností odrušení nebo přeladění;
- mít větší počet radiolokátorů dálkového zjištění, které by umožňovaly obsáhnout široké frekvenční pásmo od 10 cm do 5 m a umožňovaly zjistit vzdálené a vysoké cíle bez nebezpečí rušení jedním rušičem;
- přímý přenos z obrazovky lokátoru na VS stíhacích svazků pomocí obrazové telegrafie nebo televise;
- nahradit dosavadní linkové spojení lokátorů spojením radiovým;
- mít pro jeden lokátor několik anténních systémů (3 až 4), které by bylo možno umístit od sebe na větší vzdálenost (alespoň na 3 až 4 km), a zapínat je do provozu podle potřeby. (Anténní systém je zdrojem prozrazení. Vysílanými impulsy dovoluje nepříteli kromě zjištění polohy lokátoru také poměrně přesné zaměření při shozu pum. Případným přepnutím anténního systému v době přiblížení nepřátelských letounů by tato možnost byla vyloučena.)

Zásady pro provádění manévru protiletadlového dělostřelectva PVOS

Vzhledem k tomu, že mírová sestava protiletadlového dělostřelectva u jednotlivých bráněných míst nemá dostatečnou hustotu palby, bude nutné ještě před zahájením útoku nepřítele doplnit útvary a svazky protiletadlového dělostřelectva. Zároveň je vhodné aktivovat záložní velitelská stanoviště.

Musíme brát jako fakt, že nepřítel zná současné rozmístění našich radiolokátorů a že se bude snažit zničit je již při prvním úderu.

Jedním z možných opatření k zabránění jejich zničení je provést utajený manévra na záložní stanoviště. Aby manévra splnil svůj účel, je nejvhodnější na opuštěná stanoviště umístit makety, po případě klamné radiolokátory, aby nepřítel při provádění průzkumu měl dojem, že se sestava radiolokátorů nezměnila. Radiolokátorů na nových stanovištích až do doby úderu nepříteli nepoužívat. Je nutno provést také další opatření, jako na příklad stavbu klamných radiolokátorů, nebo použít kočujících radiolokátorů, čímž bude nepřítel desorientován. Musíme však brát v úvahu, že tato opatření jsou jen pasivního rázu a že musí být doplněna aktivními prostředky. Je možno z prostředků malorážního protiletadlového dělostřelectva, které slouží k obraně bojových sestav, vyčlenit určitou část a přidělit je k ochraně radiolokátorů.

Dalším důležitým úkolem protiletadlového dělostřelectva v počátečním období války bude ochrana leteckých útvarů na letištích proti úderům nepříteli především z malých výšek. V tomto období je nutné řešit provádění protiletadlové dělostřelecké obrany v soulase s plánem vyvedení letectva zpod úderu. Hlavní zásadou při organizaci manévra protiletadlového dělostřelectva k zabezpečení letištního manévra je chránit letectvo již při přistání na nových letištích. Za tím účelem je nejvhodnější provést manévra protiletadlovými dělostřeleckými oddily na obranu letišť již s předsumovanou skupinou letištního praporu a bojovou sestavu zaujmout až před samým přiletem leteckého útvaru. Při provádění takového manévra je třeba se držet zásady provádět přesun na nejkratší vzdálenosti. Chrání-li některé letiště dva oddily protiletadlového dělostřelectva, je možno brát v úvahu dvě varianty manévra. Buď se přesune jeden oddíl před odletem letectva a druhý po něm nebo jeden oddíl zůstane chránit opuštěné letiště, které se stává záložním. Druhá varianta bude vzata v úvahu jen tehdy, půjde-li o kvalitní letiště, jehož zničením by byla způsobena značná škoda a je-li určeno k opětnému zaujetí.

Vystupuje tu také do popředí otázka součinnosti mezi prostředky protiletadlového dělostřelectva a stíhacího letectva. To zdůrazňuje i ten fakt, že při použití protiletadlových řízených střel a protiletadlového dělostřelectva větší ráže bude na příklad v našich podmínkách takřka větší část prostoru republiky, zvláště Čech, pod palbou prostředků protiletadlového dělostřelectva. Protože za složité vzdušné situace při radiotechnickém rušení lze těžko rozlišit vlastní cíle od nepřátelských, bude nutno uvažovat o způsobu, jak velitel stíhací skupiny ve vzduchu uvědomí velitele protiletadlového dělostřelectva o ukončení nebo zahájení zteče tak, aby protiletadlové dělostřelectvo mohlo zahájit palbu včas a aby nebyly zasaženy vlastní stíhací letouny.

Dosud nevyřešeným problémem je součinnost řízených střel se stíhacím letectvem. Zatím nejvhodnějším se jeví řešení otázky takto (viz příl. 4). Budou-li zprávy z velké hloubky, může první sled stíhacích letounů zasáhnout proti cíli před okruhem účinné působnosti řízených střel rozmístěných podél hranic. Při vletu do účinné působnosti zasáhnou řízené střely na vstřícném kursu a po průletu tímto pásmem zasáhnou stíhací letouny druhého sledu. Při přiletu k bráněnému místu zasáhnou řízené střely rozmístěné u bráněného místa. Tak lze řešit problém, poletí-li letouny ve velkých

stratosférických výškách. Při menších výškách mohou řízené střely (vzhledem k malému poloměru zakřivení dráhy) zasáhnout jen na dohon (přibližování řízené střely k cíli zezadu). Tu se jeví výhodnější použít řízených střel jediné tehdy, když stíhací letouny nemohou zasáhnout. Budou-li zprávy o cílech jen ze vzdálenosti do 100 km před státními hranicemi, kdy nebude možno včas zasadit první sled stíhacích letounů před okruhem účinné působnosti řízených střel, bude proto výhodnější odpálit nejprve řízené střely a stíhací letouny zasadit až po zásahu řízených střel. Nutnost řešení otázek součinnosti stíhacího letectva s řízenými střelami se jeví zvlášť ožehavou v těch případech, kdy má být použito řízených střel s atomovou náplní.

Velení letectvu a prostředkům PVOS

Velení letectvu a prostředkům PVOS v počátečním období války musí být přísně centralisováno a organizováno s hlediska nepřetržitosti, jednoduchosti a s dodržením vysokých požadavků utajení velení.

Utajení velení bude především záležet ve skrytém rozmístění VS všech stupňů. Mimo to je nutno mít u leteckých svazků připraveno jedno mobilní ZVS k rychlému obsazení a zaujetí.

Jeví se účelným vyčlenit operační skupinu k organizaci, plánování a zabezpečení bojové činnosti pozemních vojsk, vybavit ji dvěma soupravami mobilního VS a jednoho z nich použít jako VS, jednoho jako ZVS.

Velení útvarům letectva uskutečnit z VS divisi vybudovaných v prostoru letištního uzlu ve vzdálenosti 5 až 10 km od letiště nebo z mobilního VS divise.

Letecký stíhací pluk může velet buď z připraveného VS polního nebo mobilního typu, vybudovaného ve vzdálenosti do 2 km od letiště.

Při rozbírání otázek velení je nutné, aby byla zvýšená pozornost věnována otázkám praktického navedení současně na větší počet cílů. Je proto bezpodmínečně nutno uvažovat o nových způsobech, a to především s použitím dokonalejších zařízení.

Organisace spojení

Při řešení otázek spojených se zabezpečením provedení úderů vlastního letectva a při vyvedení letectva zpod úderu vyvstává nám velmi mnoho problémů a otázek zabezpečení nepřetržitého spojení. V každém případě je nutno počítat s maximálním použitím nejrůznějších druhů radiotechnického rušení.

Samozřejmým předpokladem je, že předem je připraveno a vybudováno linkové spojení, po případě směrové, na polní letiště určené pro obsazení útvarem po návratu z bojového úkolu. Spojení na tato letiště by mělo být předem připraveno. Systém spojení je nutno již v míru organizovat tak, aby umožňoval okamžité použití všech pojítek. Radio zůstává i v této situaci hlavním pojítkem a musí zabezpečit spojení i při překvapivém úderu nepřítelem s velkým použitím všech druhů radiotechnického rušení. To ukazuje na nezbytnost vytvoření tajných, záložních a klamných radiových sítí, po případě celé záložní varianty spojení, které by se okamžitě aktivovaly při překvapivém vážném narušení radiového spojení. Systém radiového spojení mezi štáby leteckých svazků a útvarů je nutno vytvářet za použití rozličných druhů radiových pojítek, a to:

- krátkovlnných radiových stanic použitých vesměs pro telegrafii;
- radiových dálkopisných stanic v KV rozsahu, použitých i pro velitelské spojení;
- VKV radiových stanic pro použití ke spojení mezi velitelskými stanovišti s využitím automatických retranslačních stanic;
- zařízení pro přenos obrazů za použití směrových radiových stanic.

Pro velitelské hovory po linkových bezdrátových pojítkách nutno používat ztajňovačů hovorů. Vzájemnou informovanost jednotlivých štábů leteckých svazků, svazků i útvarů protiletadlového dělostřelectva o činnosti v prostorech působení vlastního letectva je nutno zajistit radiovým KV i VKV spojením organisovaným radiovou sítí vzájemné informace.

Nemenší pozornost musí být věnována zabezpečení velení letounům i v nejsložitější bojové situaci z jednotlivých velitelských stanovišť. Je nutné, aby palubní radiová stanice měla nejméně 8 předem nastavitelných kanálů. Tím bude umožněno současné navádění většího počtu menších skupin letounů z většího počtu naváděcích stanovišť na plukovních kanálech a bude větší možnost manévru při rušení.

K účinné ochraně proti rušení je nutné využívat jednostranného spojení přes palubní prostředky radiové navigace a bylo by výhodné do jednomístných letounů, velitelů skupin pro tento účel instalovat ještě krátkovlnnou radiovou stanici nebo alespoň přijímač.

Je známo, že se nepřítel bude snažit účinně narušit činnost naváděcích radiolokátorů. Proto je nutno radiolokační systém vytvořit z různých typů stanic a vhodným způsobem organisace spojení umožnit velitelským stanovištům svazků využít kteréhokoli radiolokátoru, radiolokační sítě letecké armády. K podávání hlášení o cílech od radiolokační stanice pro vyloučení ztrátových časů bude nutno využívat radiového dálkopisu a zařízení pro bezdrátový přenos údajů obrazovky lokátoru na výnosný pult.

Provedení úderu vlastního letectva musí být provázáno maximální rušící činností. Činnost základny radiotechnických protipatření je třeba řídit centrálně. V sestavách bojových, leteckých skupin se předpokládá zasažení letounů vybavených speciálním zařízením pro radiové a radiolokační rušení všech druhů. Všechny těchto prostředků musí být využito v pravý čas a s překvapením. Plán protiradiotechnických opatření nutno pokládat za základní dokument operačního a bojového zabezpečení. Na důmyslnosti a cílevědomosti provedení protiradiotechnických opatření bude často záviset splnění či nesplnění úkolů letectva.

Při přesunu pluku na polní letiště je nutné předpokládat, že nebude vždy dostatek času k tomu, aby spojení bylo vybudováno předem. Je třeba vytvořit takový systém spojení s takovými pojítky na letišti, aby jeho uvedení v činnost bylo umožněno do jedné hodiny. Rozmístění jednotlivých složek pluků a praporů na letišti si vyžaduje použít téměř výhradně malých radiových nebo směrových stanic.

Linková vedení pro vnitřní spojení na letišti budou zpravidla budována v druhé fázi výstavby, podle času, a to jen pro nejnútnejší směry. Jeví se neúčelným zakopávat vnitřní linková vedení. Potřeba těchto malých radiových stanic malého dosahu bude dosti velká (na letišti asi 30 stanic).

Celou další řadu závažných dílčích problémů ve využití všech druhů pojítek, ve způsobech a organisaci velení je nutno dále rozbírat a řešit.

Použití prostředků pozemního zabezpečení navigace

Bezpečnost létání vyžaduje, aby polní letiště byla včas vybavena radiovými a světloteknickými prostředky pozemního zabezpečení navigace.

Tyto prostředky musí být na polním letišti rozvinuty rychle a utajeně. Z toho důvodu bude zahájen jejich provoz hned po vzletu letounů ze stálého letiště.

Obsluhovat je bude část rotý pozemního zabezpečení navigace zabezpečující útvar na stálém letišti mobilními prostředky. Hlavní úlohu tu má včasné řízení přesunu jednotky štábem útvaru (nebo svazku).

Dosáhnout toho je možné:

1. Bude-li dostatečný počet záložních materiálních částí na speciálních motorových vozidlech (přívodné radiové stanice, zaměřovače, LÚC a světlomety).

2. Jednotky musí být vybaveny tak, aby byly schopny z $\frac{2}{3}$ uvést do provozu záložní letiště a z $\frac{1}{3}$ zabezpečovat provoz na stabilních letištích až do provedení mobilisace.

3. Štáby svazků a útvarů musí organisovat včasný průzkum spojený s provedením rozvinutí prostředků. To podstatně zkrátí plánovanou dobu rozvinutí a urychlí schopnost polního letiště přijímat letouny za ztížených povětrnostních podmínek.

Protichemická a protiatomová ochrana

Bylo již uvedeno, že nepřítel počítá z počátku i během války s překvapivými a nenadálými atomovými, chemickými a biologickými údery na naše letiště i na protiletadlové dělostřelectvo a prostředky RTV.

Z toho pro nás vyplývá nutnost důsledně a účinně organisovat protichemickou, protiatomovou a protibiologickou ochranu letectva a vojska PVOS s těmito hlavními úkoly:

- znalost signálů chemického a atomového napadení a činnost při vyhlášení poplachu i při napadení všemi příslušníky letectva a PVOS, jakož i znalost zbraní hromadného ničení a jejich účinků;
- pro provádění rychlého a nepřetržitého radiačního průzkumu počítat na každém letišti s jedním vrtulníkem nebo spojovacím letounem;
- vytvářet zásoby odmořovacích prostředků;
- v palebném postavení baterie a radiotechnické hlásky a hlavně na každém letišti organisovat skupiny s úkolem provádět odtarasovací práce a vyprošťovací práce, odsuny raněných a jiné nenadálé úkoly při atomovém napadení;
- všechny úkryty u letek v rozptylových prostorech, VS divisi, pluků a baterií budovat jako protichemické a protiatomové a vybavit je filtračně ventilačním zařízením.

Otázky odstraňování následků napadení zbraněmi hromadného ničení musí řešit do všech důsledků celý štáb a ne jen chemický náčelník.

Ženíjní zabezpečení letišť

Proti nenadálým úderům nepřítele je nutno již v míru ženijně budovat letiště.

Zásady pro ženijní budování již v míru

1. Budování VS z připravených železobetonových prefabrikátů.
2. Rozptylové prostory s jedním protiatomovým úkrytem na letku.
3. Okopy pro technické prostředky.
4. Cesty do rozptylových prostorů nebudovat na plnou hodnotu. Upravit jen kolejové vozovky a k zvýšení bojové pohotovosti letek brát v úvahu dopravu letadel z rozptylových prostorů ke vzletovému pásmu i použitím vrtulníků.

Maskovací práce provádět již v míru přirozenými maskovacími prostředky a při napadení je doplňovat umělými maskovacími prostředky. Dále je nutno, aby štáby měly přehled o vhodných prostorech pro zřízení klamných letišť, a jejich budování započít již v míru.

Při výstavbě klamných letišť nutno dodržet tyto zásady:

1. rozměry letiště musí odpovídat skutečným letišťům,
2. rozměry maket objektů a bojové techniky musí odpovídat skutečnosti,
3. věrně napodobit život a ruch jako na letišti skutečném.

Napodobujeme vzletové a přistávací pásmo, stanoviště letounů a p. Všechny makety musí být zamaskovány. Přemísťovat je po každém přeletu průzkumníka o po náletu nepřítele.

Vzhledem k rozvoji radiolokačních prostředků je nutno pamatovat i na maskování proti radiolokačnímu pozorování ze vzduchu.

K znázornění činnosti na klamných nebo k maskování činnosti na skutečných letištích může být výhodně použito koutových odražečů.

Protože dosavadní stávající prostředky ženijní techniky nestačí splnit uvedené úkoly při napadení, je nutno tyto úkoly plnit postupně již v míru.

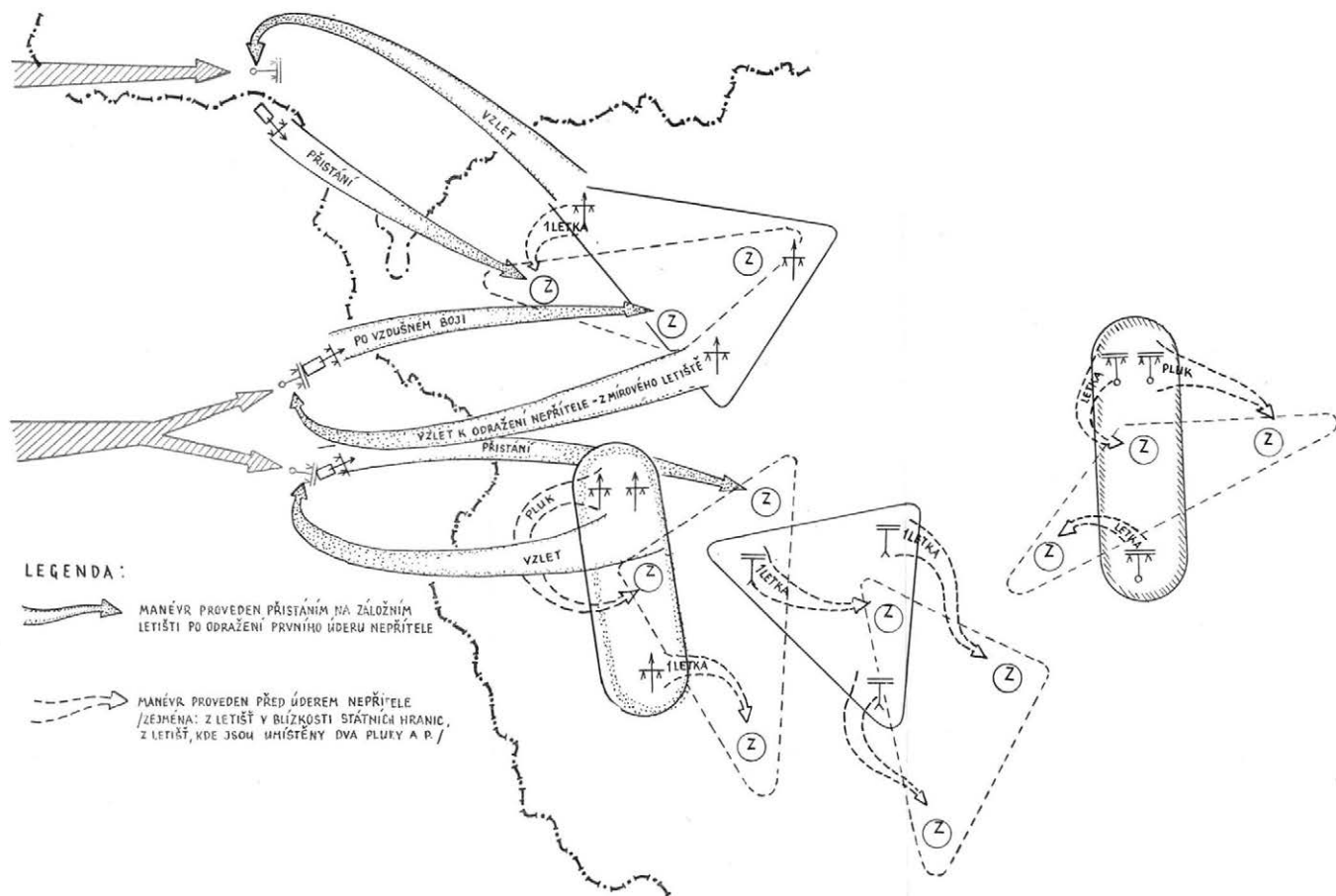
Závěr

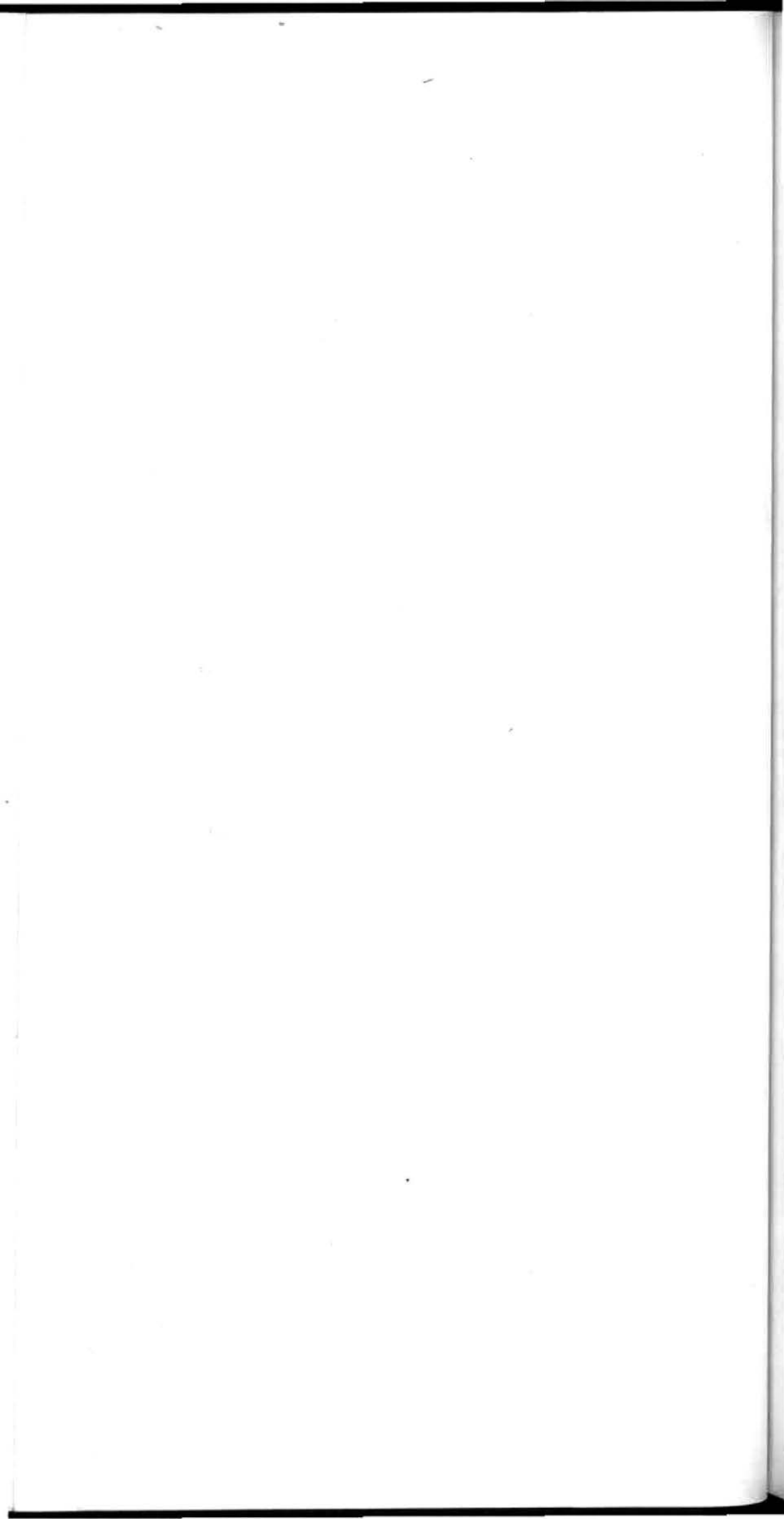
Je třeba vidět, že by cílů, které vojenské theorie Západu stavějí před počáteční období války, mohlo být i dosaženo, kdyby plánovaným úderem byl napaden slabý a nepřipravený protivník. V mírovém táboře je nutno usilovně provádět taková opatření, aby slabého protivníka v něm nebylo.

K dosažení tohoto cíle je však nutno provést již v míru řadu opatření z nichž nejdůležitější jsou:

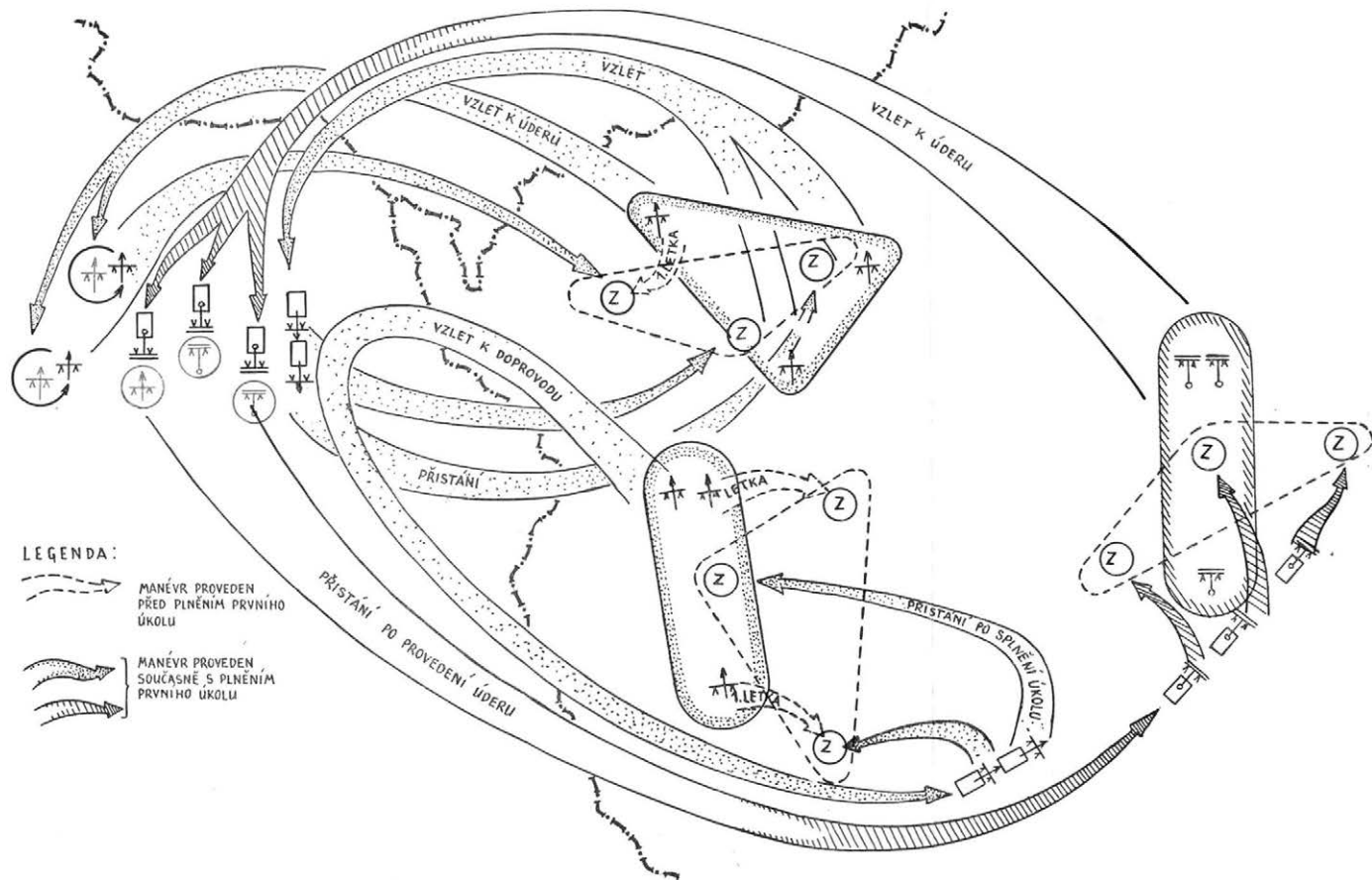
1. Nepřetržitě sledovat a studovat a dokonale znát možného nepřítele po všech stránkách. Pečlivě sledovat a vyhodnocovat jeho činnost v širokém měřítku.
2. Udržovat v stálé vysoké bojové pohotovosti letectvo a prostředky PVOS a jejich bojeschopnost nepřetržitě zvyšovat.

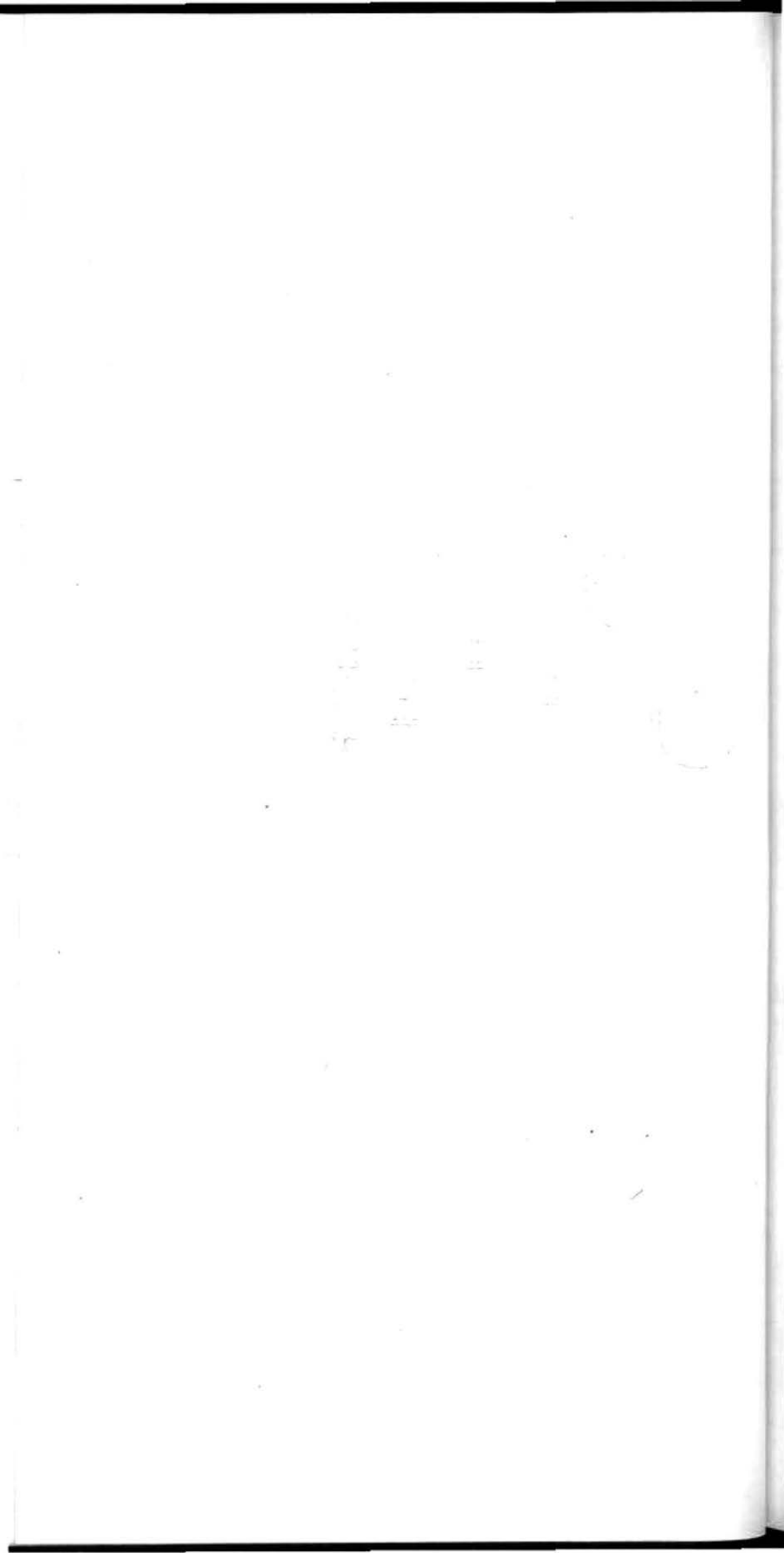
Příloha 1. MOŽNÝ ZPŮSOB PROVEDENÍ MANÉVRU LETECTVA SOUČASNĚ S ODRÁŽENÍM PRVNÍHO ÚDERU NEPŘÍTELE

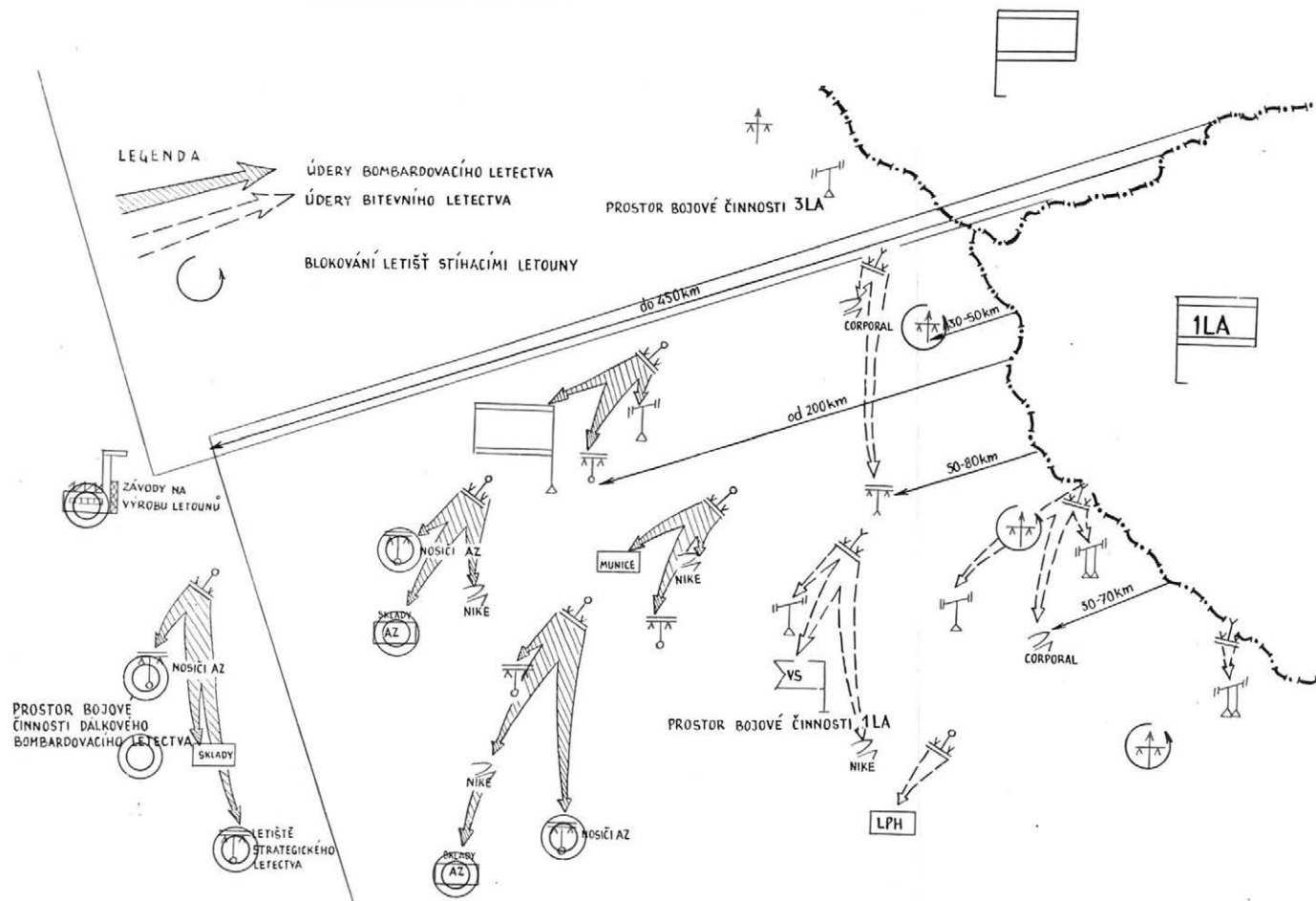

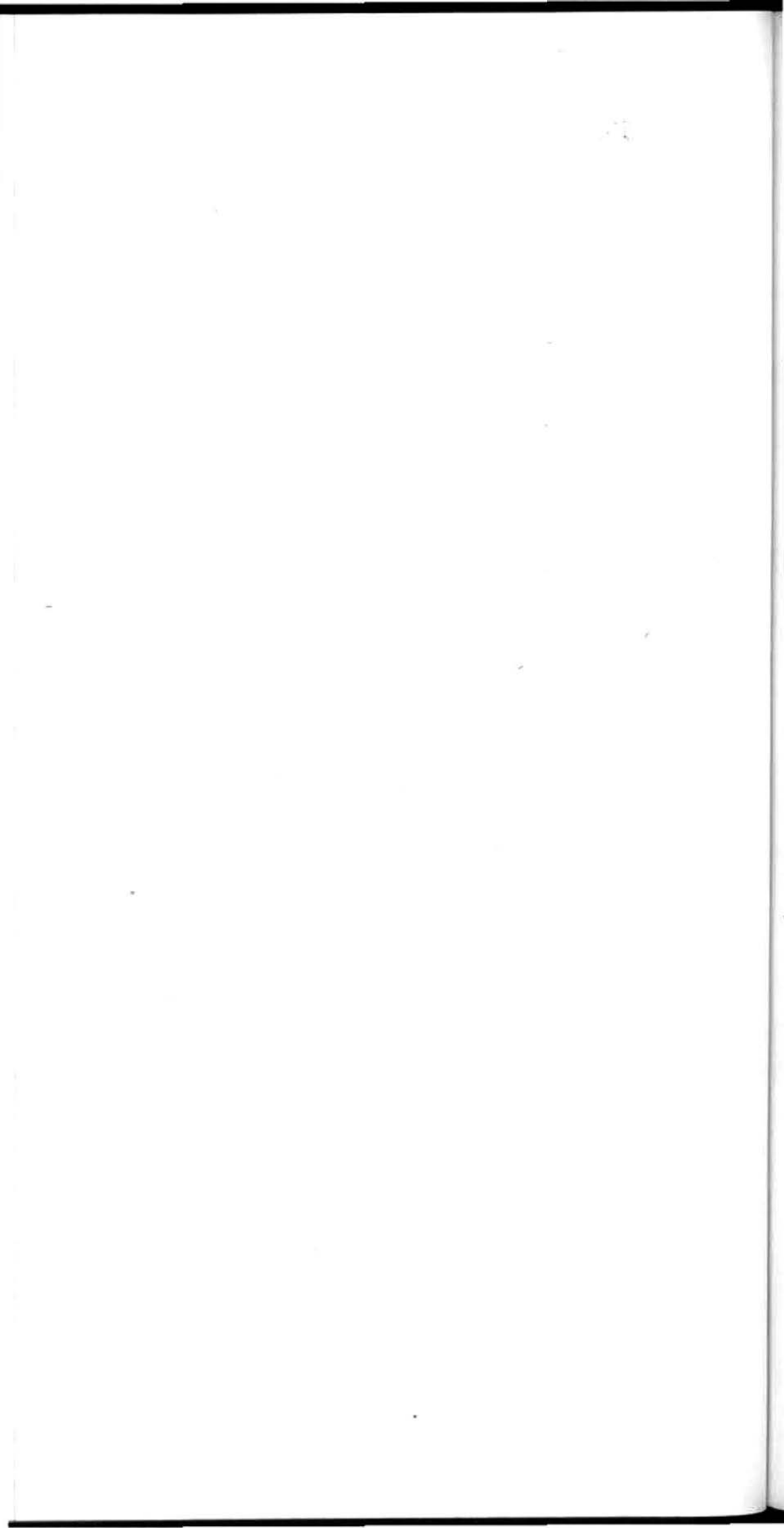
Příloha 2. MOŽNÝ ZPŮSOB VYVEDENÍ LETECTVA PROVEDENÉHO PO PRVNÍM ÚDERU VLASTNÍHO LETECTVA

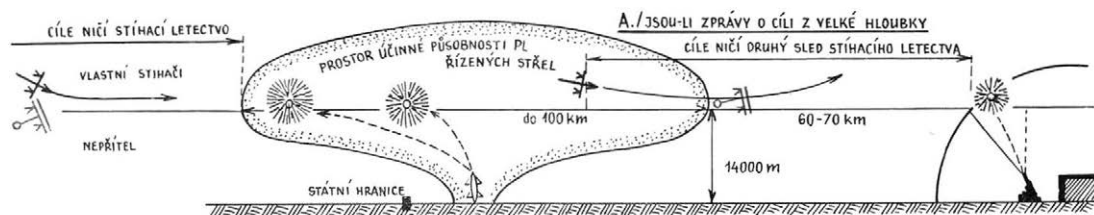

Příloha 3. SCHEMA CÍŮ VLASTNÍHO LETECTVA PŘI PROVEDENÍ PRVNÍHO ÚDERU

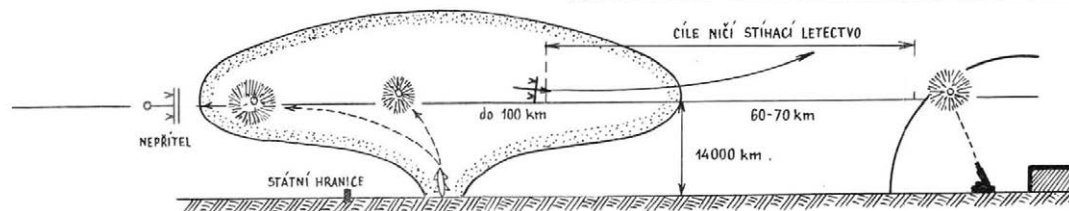

Příloha 4. SCHEMA MOŽNÉHO POUŽITÍ STÍHACÍHO LETECTVA, PROTILETADLOVÝCH ŘÍZENÝCH STŘEL
A PROTILETADLOVÉHO DĚLOSTŘELCTVA NA VZDUŠNÉM OPERAČNÍM SMĚRU

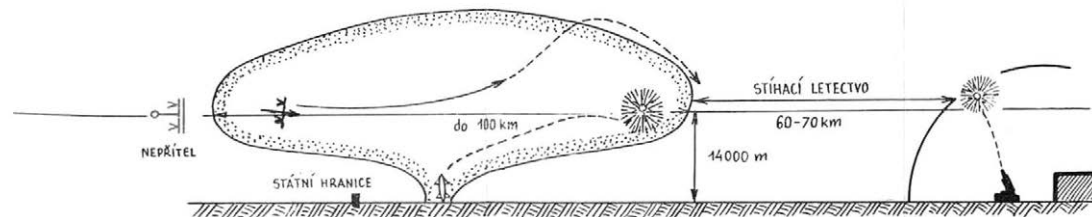
PROSTOR ÚČINNÉ PŮSOBNOSTI
VELKORÁŽNÉHO PLD
U BRANĚNÉHO MÍSTA

B. / NEJSOU-LI ZPRÁVY Z VELKÉ HLoubKY A STÍHAČI NEMOHOU ZASÁHNOUT VČAS

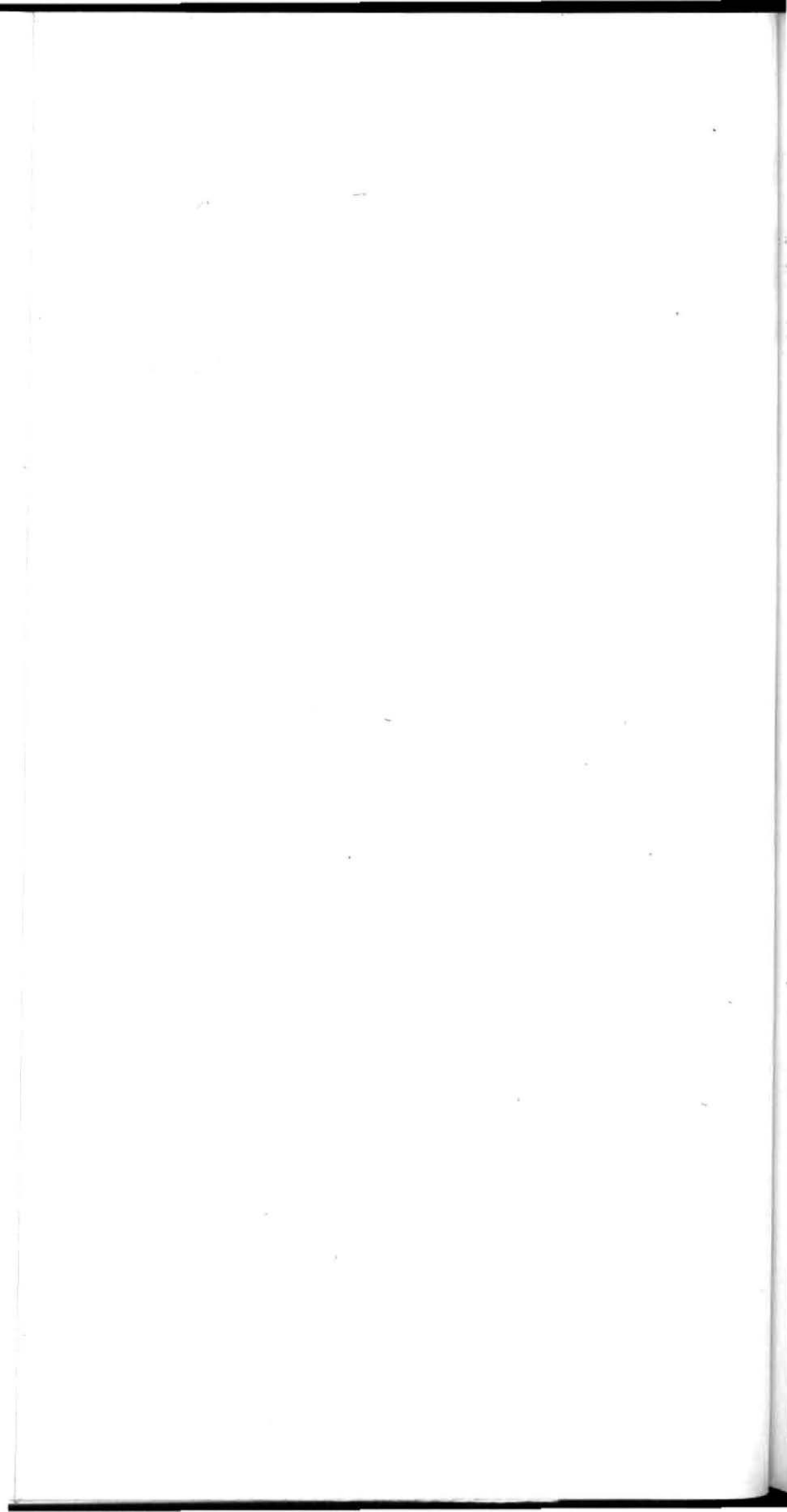

PROSTOR ÚČINNÉ PŮSOBNOSTI
PLD U BRANĚNÉHO MÍSTA

C. / NEJSOU-LI ZPRÁVY Z VELKÉ HLoubKY A STÍHAČI ODSTARTOVALI VČAS

PROSTOR ÚČINNÉ PŮSOBNOSTI
PLD U BRANĚNÉHO MÍSTA

3. Hluboko studovat, ovládnout a rozvíjet způsoby použití nové bojové techniky, jejíž možnosti není dosud ani zdaleka plně využito. Zabezpečit vlastní vojska nejnovější technikou.

4. Opatření k uskutečňování protichemické, protiatomové a protibiologické ochrany letišť je nutno zvládnout dokonalým výcvikem štábů a vojsk již v míru. Úkoly v protichemické a protiatomové ochraně zařazovat do každého cvičení a řešit je reálně.

5. Do hloubky řešit otázky materiálně technického zabezpečení leteckých útvarů a svazků v polních podmínkách.